

srijeda • 04/06/2014 • 18h • 1. sesija

Emancipatorski potencijal religije i društveni angažman

Prva sesija sastoji se od dva dijela: predavanja otvorenog za sve zainteresirane i radnog dijela za prijavljene sudionike. U diskusiji s polaznicima radionice sudjeluju: **Branko Sekulić**, teolog (Šibenik) • **Hrvoje Jurić**, filozof i aktivist (Zagreb) • **Andreja Kulunčić**, umjetnica (Zagreb)

petak • 13/06/2014 • 18h • 2. sesija

Kršćanstvo prakse, individualni projekti

U drugom dijelu radionice u fokusu će biti razvijanje zajedničkih projekata sudionika radionice.

Branko Sekulić (rođen 1983.) educirao se na **Teološkom fakultetu Matija Vlačić Ilirik** u Zagrebu te u **Centru za Mirovne studije** u Zagrebu, a specijalističko obrazovanje nastavio je na **Ekumenskom institutu** u Lavovu. Bavi se odnosima religije i društva te radi na uspostavi dijaloga između vjerskih udruženja i civilnih inicijativa.

*Prijave za radionicu traju do 28.5. i mogu se poslati na e-mail adresu: martina.whw@gmail.com

Polaznici se prijavom obvezuju sudjelovati u obje sesije.

utorak • 10/06/2014 • 19h

Što je meni naša borba dala?

— prezentacija filma i razgovor s protagonistima

MODERATOR **Jovica Lončar, BRID, (Zagreb)**

SUDIONICI **Dragutin Varga, Itas (Ivanec) • Ivan Grošek, Jedinstvo (Zagreb) • Minja Saracco, Pirotehničari, (Karlovac) • Tomislav Kiš, Novi sindikat, (Zagreb)**

U kojoj mjeri je moguća samoorganizacija radnika u posrnutim i privatizacijom uništenim poduzećima? Koliki je angažman sindikata i nevladinih organizacija u protestu i pokušajima obrane poduzeća i radnih mjesta u uvjetima dramatičnog urušavanje sustava socijalne sigurnosti? **Andreja Kulunčić** od travnja 2014. radi u suradnji s **Novim sindikatom** na videu **Što je meni naša borba dala?** koji se sastoji od pet izjava o rezultatima zajedničkih borbi radnika za vlastita prava. Ideja vodilja jest pružiti uvid u procese borbe za radnička prava i što se njome dobiva, odnosno ustanoviti što se moglo učiniti drugačije u slučajevima kad ishod borbe nije bio pozitivan da bi ga se promijenilo. Razgovorima sa sudionicima štrajkova i tajnikom **Novog sindikata** – jednog od najborbenijih sindikata u Hrvatskoj – želi se izvijestiti o pozitivnim mogućnostima borbe te informirati sve one koji se nalaze, ili bi se mogli naći, u situaciji da su im kao radnicima ugrožena osnovna prava. ★

srijeda • 11/6/2014 • 20h

Početnica, prezentacija projekta i dinamike procesa Kreativne strategije

Andreja Kulunčić, umjetnica (Zagreb) i grupa **Direktna demokracija u školi**

Završno predavanje u sklopu projekta **Početi najbolje što se može** opisać će posljednji od tri modula multidisciplinarnog projekta **Kreativne strategije** koji je inicirala **Andreja Kulunčić** 2010. godine. Ovaj opsežni projekt sastoji se od istraživanja, arhiviranja i poticanja kreativnih alata koji su ostvareni različitim oblicima samoorganiziranja. Projekt razmatra model početnice kao metaforu zajedničkog djelovanja ali i konkretnih djelatnih i edukativnih alata koji omogućuju društveno djelovanje i traženje alternativnih rješenja u politički nefunkcionalnoj svakodnevici.

Autori projekta će govoriti o procesu i o rezultatima ovog projekta koji se izložbom u **Galeriji Nova** realizira u formi prenosivog modularnog prostora, svojevrsnog “toolkita” koji sadrži arhivu i početnice iz područja sindikalizma, direktne demokracije, feminizma, kontekstualne teologije i angažirane umjetnosti. Iz **Galerije Nova** “toolkit” putuje po manjim gradovima Hrvatske i regije s ciljem educiranja, informiranja, otvaranja dijaloga, umrežavanja i prezentacije te arhiviranja dotadašnjih materijala. ★

Andreja Kulunčić je vizualna umjetnica, živi u Zagrebu. U svojim radovima propituje različite aspekte društvenih odnosa i angažirane umjetničke prakse koje aktivno uključuju različite publike, procese rada temeljene na kolektivnosti i multidisciplinarnu suradnju, njen rad inicira interdisciplinarnu mrežu i često zahtijeva od publike aktivnu suradnju i “dovršavanje” djela. Sudjelovala je na brojnim značajnim međunarodnim izložbama: Documenta 11, Kassel; Manifesta 4, Frankfurt; 8. istanbulski Bijenale, Istanbul; 10. triennale Indije, Jaipur; Liverpoolski Bienale, Liverpool; Day Labor, P.S.1, New York...

www.andreja.org
www.pocetnica.org

ČITAONICA Početi najbolje što se može

Kao prateći sadržaj izložbe **Početi najbolje što se može** u prostoru **Showrooma Galerije Nova** biti će organizirana čitaonica. Glavninu sadržaja čitaonice činit će knjige koje su, prema izboru partnera projekta, nužna literatura za početak ozbiljnog proučavanja područja radničkih prava i sindikalizma, feminističkih praksi, teologije oslobođenja i angažirane umjetnosti. Publikacije su preporučili i sudjelovali u njihovu prikupljanju: grupa **Direktna demokracija u školi, BRID i Novi sindikat, Ženska fronta za radna i socijalna prava, Branko Sekulić, Irena Bekić, Tomislav Medak, Centar za ženske studije, Zarez i WHW.** ★

RADNO VRIJEME ČITAONICE

četvrtak i petak: 12–20 h
subota: 11–14 h

Čitaonica je otvorena do 30/6/2014.

Izložba te program predavanja, tribina, radionica i projekcija dio su višegodišnjeg suradničkog projekta **Početi najbolje što se može (kako govorimo o fašizmu?)** u suradnji s programom **Estetike otpora** i arhiva WHW-a.

PROGRAM SU PODRŽALI

- Gradski ured za kulturu, obrazovanje i sport
- Evropska kulturna fondacija/ECF
- Ministarstvo kulture RH
- Program Evropske Unije Kultura 2007-2013
- Hrvatski audiovizualni centar/HAVC

Program Galerije Nova i udruge WHW podržavaju

- Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
- Zaklada Kultura nova

Program **Galerije Nova** suorganiziraju WHW i AGM

Kultura

Hrvatski audiovizualni centar
Croatian Audiovisual Centre

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Zaklada Kultura nova

AGM

Galerija Nova • Teslina 7

početi najbolje što se može

Početnica zajedničkog djelovanja, 2013–2014.

AUTORI **Andreja Kulunčić** • grupa **Direktna demokracija u školi** • **Novi sindikat**, u suradnji s **Bazom za radničku inicijativu i demokratizaciju/ BRID**

Luka Juras – AUTOR GRAFIČKOG OBLIKOVANJA IZLOŽBE I KOAUTOR SIGNALIZACIJE •

Mirna Horvat – AUTORICA PROSTORNOG OBLIKOVANJA IZLOŽBE I KOAUTORICA SIGNALIZACIJE •

KUSTOSKA PODRŠKA I ORGANIZACIJA:

Martina Kontošić@WHW i **Što, kako i za koga/WHW**

Izložba je otvorena do 30/6/2014.

RADNO VRIJEME GALERIJE NOVA
utorak-petak: 12–20h • subota: 11–14h

Projekt Početi najbolje što se može dio je dugoročnog multidisciplinarnog istraživačkog projekta Kreativne strategije koji obuhvaća teorijska istraživanja, umjetničku produkciju i procese kritičke refleksije. Projekt je započela Andreja Kulunčić 2010. godine s ciljem mapiranja i poticanja kreativnih strategija i konkretnih platformi za artikulaciju društvenih problema i pružanja podrške traženju njihovih rješenja na mikro i makro razinama.

Polazišna točka projekta jest potencijal samoorganizacije pojedinaca i grupa za umrežavanje i jačanje zajedničkog političkog djelovanja. Dosad su u sklopu Kreativnih strategija realizirana dva modula, a treći modul inaugurira se u Galeriji Nova pod nazivom Početi najbolje što se može i bavi se aktualnom problematikom samoorganiziranja radnika u hrvatskom kontekstu te razmatra širi niz društvenih tema. Kontekst trećeg modula određen je erozijom socijalne sigurnosti, masovnom nezaposlenošću i nestabilnim uvjetima tržišta rada u Hrvatskoj, unutar čega se izdvajaju ključne teme: novo siromaštvo, samoorganiziranje radnika, direktna demokracija, društvena solidarnost, samoorganizirane građanske inicijative i kontekstualna teologija.

Svi sudionici projekta zajedno su gradili model početnice kao metaforu i poticaj zajedničkom djelovanju, ali i kao konkretan edukativni alat namijenjen korisnicima za stjecanje znanja u iznalaženju alternativnih rješenja u politički nefunkcionalnoj svakodnevnici. Uz izložbu, integralni dio projekta čini niz radionica, predavanja, tribina i projekcija

petak • 23/05/2014 • 18h

Plenumi: zašto, kako, gdje?

MODERATOR Hrvoje Jurić, filozof i aktivist (Zagreb)

SUDIONICI Zdravko Popović, aktivist (Zagreb) • **Luka Čuljak**, aktivist (Prozor/Sarajevo/Zagreb) • **Ljubomir Grgurević**, aktivist (Dubrovnik)

Od 2009. godine i studentskih blokada fakulteta diljem Hrvatske Balkanom kruži jedan bauk – bauk plenuma. Budući da je plenum najdemokratskiji oblik rasprave, odlučivanja i izvršavanja odluka on je, kao skup svih članova neke zajednice, jedan od ključnih mehanizama direktne demokracije. Na ovoj tribini bit će riječi o ideji i namjeri osnivanja plenuma **Filozofskog fakulteta** u Zagrebu te o usporedbi ideje i namjere i njihove provedbe u djelo, zatim o “plenumskoj demokraciji” u Bosni i Hercegovini tijekom građanskih protesta 2014. godine te o građanskim inicijativama u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko godina (poput dubrovačke inicijative **Srd je naš**), koje uglavnom nisu formalizirale plenum kao organizacijski element, ali su njihova iskustva u raspravi o plenumima interesantna. Tribina će se osvrnuti i na organiziranje radnika prema principima direktne demokracije u čemu plenumi opet igraju ključnu ulogu. ★

četvrtak • 29/05/2014 • 18h

Osnove direktne demokracije, radionica

VODITELJI RADIONICE Dijana Ćurković, aktivistkinja (Zagreb) i **Zdravko Popović**, aktivist (Zagreb), članovi grupe **Direktna demokracija u školi**

Na radionici će se obraditi pojam direktne demokracije i što znači direktnodemokratski djelovati. Promatrat će se razvoj teorija direktne demokracije kao i njezine prakse u odnosu na sustav predstavničke demokracije. Kroz tu komparativnu analizu gradi se razumijevanje pojma demokracije kao takve.

Grupa **Direktna demokracija u školi** je neformalna grupa aktivista (uglavnom studenata i akademskih radnika) osnovana krajem 2011. godine u Zagrebu. Grupa se primarno bavi održavanjem predavanja o direktnoj demokraciji u srednjim školama, ali i organiziranjem javnih tribina i radionica o direktnoj demokraciji, prikupljanjem i proučavanjem literature o direktnoj demokraciji i srodnoj problematici, praćenjem problematike uvođenja građanskog odgoja i obrazovanja u osnovne i srednje škole te suradnjom sa srodnim projektima, inicijativama i organizacijama. ★

ponedjeljak • 02/06/2014 • 19h

Perspektive novog sindikalizma

MODERATORICA Ivana Živković, aktivistkinja (Zagreb)

KONCEPT Ženska fronta za radna i socijalna prava

SUDIONICE Jagoda Milidrag Šmid • **Ana Pezelj** • **Bojana Percan**, sindikalistice i aktivistkinje (Zagreb)

Trenutna situacija zahtijeva građenje širokih društvenih saveza oko obrane i poboljšanja javnih usluga i očuvanja prirodnih resursa, što sindikate stavlja u situaciju da moraju radikalno mijenjati svoje strategije i strukturne kapacitete. Kako bi se mogli boriti za šire društvene ciljeve, sindikati više ne mogu funkcionirati kao sektorske organizacije koje pokušavaju zaštititi (postojeća) prava svojih članova, već moraju prepoznati emancipatorske potencijale sindikalnog pokreta i razvijati ideju široke klasne solidarnosti.

Takav “novi sindikalizam” mora se vratiti u sferu političkoga i probleme promatrati sistemski, a unutarnju strukturnu dinamiku prilagoditi pojavi novog radništva kojem pripadaju i one/i koje/i su izvan svijeta rada (nezaposlene/i, umirovljenice/i, mladi) i one/i čiji je rad često nevidljiv (radnice/i migranti). Pri tome treba posebno napomenuti važnost prepoznavanja postojanja tzv. neproduktivnog ženskog rada, odnosno neplaćenog ženskog rada u kućanstvu kao bitnog momenta za otkrivanje neuralgičnih točaka kapitalističke društvene reprodukcije.

Poseban izazov za “novi sindikalizam” bit će pronalaženje modela za sindikalno organiziranje radnica i radnika zaposlenih u prekarnim oblicima rada (rad na određeno, agencijski rad, outsourcing te svi ostali oblici privremenih i povremenih poslova) koji su postali dominantni oblici zapošljavanja u okviru novih odnosa moći između rada i kapitala te kao takvi neprekidno reproduciraju društvenu nejednakost i siromaštvo. Budući da u takvim oblicima rada dominiraju žene, prepoznavanje važnosti feminističke perspektive u analizi postojećeg neoliberalnog sustava te iznalaženju sistemskih alternativa pokazuje se kao test za budućnost “novog sindikalizma”. ★

Socijalna dimenzija religije: kršćanstvo u praksi, predavanje i radionica*

PREDAVAČ I VODITELJ RADIONICE Branko Sekulić, teolog, (Šibenik)

Koja je uloga Katoličke crkve u hrvatskom društvu? Koji su potencijali društvenog angažmana kojeg nam može ponuditi Crkva kao izvorno socijalno odgovorna tradicija? Najrasprostranjeniji primjer socijalne dimenzije kršćanstva kao društveno senzibilnog projekta može se pronaći u praksama takozvanih teologija oslobođenja koje se, osim što svjedoče univerzalnost crkvenog nauka, zalažu i za partikularnu problematiku unutar konteksta. Ovo sekularno osvještavanje vjerske kvalitete može doprinijeti uspostavi dijaloga trenutačno suprotstavljenih strana kako bi kroz praktičnu uzajamnost dosegli maksimum društvenog konsenzusa, barem u određenim lokalnim okvirima. ★

*Prijave za radionicu traju do 28.5. i mogu se poslati na e-mail adresu: martina.whw@gmail.com
Polaznici se prijavom obvezuju sudjelovati u obje sesije.